

Προς τι ο εκσυγχρονισμός του έργου;

> «Τταλλού η προξενήτρα» του Άνθου Ροδίνη από το Σατιρικό Θέατρο

Σκηνοθεσία: Ευτύχιος Πουλλαϊδης
Σκηνικά: Μίκης Λοϊζου
Μουσική: Ευαγόρας Καραγιώργης
Κοστούμια: Κώστας Καυκαρίδης
Χορογραφίες: Χαράλαμπος Χαράλαμπος
Παίζουν: Μαριάννα Καυκαρίδου, Σπύρος Γεωργίου, Λουκία Μιχαήλ, Βασίλης Μιχαήλ, Φώτης Αποστολίδης.

Το σημείωμα αυτής της Κυριακής δεν μπορεί παρά να παραλληλιστεί με εκείνο της περασμένης. Και τα δύο αναφέρονται σε παραγωγές που βασίζονται σε παλιά και κάποτε δημοφιλή έργα Κυπρίων συγγραφέων, που ανέβηκαν με τον ίδιο σκηνοθέτη και τον ίδιο συνθέτη και που βγήκαν σε επίσημες πρώτες την ίδια εβδομάδα. Πρόκειται για το «Για ποιον να βρέξει» του Μιχάλη Πιτσιλλίδη, παραγωγή ΘΟΚ, στην οποία ήταν αφιερωμένο το προηγούμενο σημείωμα, και για την «Τταλλού την προξενήτρα» του Άνθου Ροδίνη από το Σατιρικό Θέατρο. Οι ομοιότητες των δύο παραγωγών δεν είναι μόνο οι τρεις που προανέφερα. Γιατί, μα γιατί το καλοκαιρινό ρεπερτόριο των κυπριακών θιάσων πρέπει να λειτουργεί σαν μια μηχανή του χρόνου; Γιατί οι θιάσοί μας πρόσθεσαν στο συνηθισμένο «καλοκαιρινό» κριτήριο επιλογής

(κωμωδία να 'ναι, και ό,τι να 'ναι) και το σύνθημα «επιστροφή στις ρίζες»; Πού, σε πιο ανέγγιχτο από το χρόνο ειδυλλιακό μέρος της Κύπρου κατοικεί αυτό το ιδανικό για τους ιθύνοντες των καλοκαιρινών παραγωγών κοινό που «τέτοια θέλει»; Κι αν αναλύσουμε τον όρο «τέτοια». Αν το target group είναι οι γέροντες των ορεινών χωριών, τότε οι πα-

ραστάσεις θα έπρεπε να έχουν ένα αμιγές νοσταλγικό ύφος, να αναβιώνουν την εποχή, να αφαιρούν τις επιστρωματώσεις αλλαγών που υπέστησαν οι άνθρωποι και ο τόπος από τον καιρό που γράφτηκαν τα έργα του «είδους» που συζητάμε. Η «Τταλλού» απευθύνεται στον «κόσμο της υπαίθρου σήμερα», με έμφαση στο «σήμερα». Το ύφος της παράστασης μάλλον πηγάζει από την ιδέα του σκηνοθέτη (και του Σατιρικού θεάτρου που του ανέθεσε την παραγωγή) για το προφίλ του καλοκαιρινού κοινού. Εδώ κρύβεται μια αντίφαση. Αν η «επιστροφή στις ρίζες» ήταν ο κύριος λόγος της ρεπερτοριακής επιλογής, τότε προς τι ο εκσυγχρονισμός του έργου; Προς τι η φιγούρα της αφηγήτριας και το αποστασιοποιημένο πλαίσιο του επιπρόσθετου άτεχνου κειμένου; Προς τι το στιλιστικό αλαλούμ της μουσικής, της χορογραφίας, των κοστούμιών; Αν ο σκηνοθέτης της παράστασης Ευτύχιος Πουλλαϊδης και ο συνθέτης Ευαγόρας Καραγιώργης δεν εμπιστεύονται την κωμική δεινότητα του κειμένου του Ροδίνη και την αθώα γλύκα των τραγουδιών από τις μουσικές ηθογραφίες της παλιάς εποχής, τότε γιατί η «Τταλλού»; Αλλά και ο εκσυγχρονισμός ως σκηνοθετική μέθοδος γίνεται «κατά τόπους», σποραδικά. Γιατί ο Βασίλης Μιχαήλ ως Ζαουρτής γκριζάρει τη φωνή του ως μαύρος τζαζίστας; Γιατί τα εμπριμέ φορεματάκια όταν οι κοπέλες τρέχουν να φέρουν τις τσούρες από τα χωράφια; Γιατί ο Στυλλής (Φώτης Αποστολίδης) είναι με στολή ποδηλατιστή; Μια πι-

θανή απάντηση είναι ότι σε πολυάριθμες αριστοφανικές, π.χ., παραγωγές οι κωμικοί αναχρονισμοί, δηλαδή, τα στοιχεία της σκηνογραφικής, ενδυματολογικής, χορογραφικής, μουσικής στιλιστικής μετατόπισης, όχι μόνο δεν ξενίζουν, αλλά κανείς δεν διανοείται κάποια «επιστροφή» στην ανόχι ... αρχική, τότε τουλάχιστον σε μια στιλιστικά συγκρατημένη και ενιαία εκδοχή. Όμως η «Τταλλού η προξενήτρα» του Άνθου Ροδίνη δεν είναι ο ωκεανός του αριστοφανικού έργου που όλα τα δέχεται και όλα τα αντέχει. Είναι μια πολύ συγκεκριμένη στιλιστική οντότητα, που είτε τη θέλεις όπως είναι, είτε ... δεν ασχολείσαι. Πάντως, οι εκμοντερνιστικές παρεμβάσεις του σκηνοθέτη ήταν άστοπες. Και μια απ' αυτές ήταν η επίμονα συχνή χρήση της πλατείας. Οι θεατές αρκετών πρώτων σειρών, ενώ στην αρχή γύριζαν συνέχεια να δουν τι συνέβαινε πίσω τους, σε λίγο σταμάτησαν και απλώς άκουγαν φωνές από παντού. Η ένταση των φωνών, η υπερβολή σε κάθε υποκριτική νότα, το αδικαιολόγητο επίμονο τρεχαλητό κούραζαν. Η Μαριάννα Καυκαρίδου μπορεί από μερικούς να θεωρηθεί ευνοημένη από την τύχη. Εδώ και χρόνια πρωταγωνιστεί στο Σατιρικό, δοκιμάζεται στα δύσκολα και στηρίζει το θίασο. Αλλά πόσο δύσκολα πρέπει να είναι να παίζεις την ίδια χρονιά τις «Μικρές αλεπούδες», τη «Φόνισσα» και την «Τταλλού»...

Αν η «επιστροφή στις ρίζες» ήταν ο κύριος λόγος της ρεπερτοριακής επιλογής, τότε προς τι ο εκσυγχρονισμός του έργου; Προς τι η φιγούρα της αφηγήτριας και το αποστασιοποιημένο πλαίσιο του επιπρόσθετου άτεχνου κειμένου; Προς τι το στιλιστικό αλαλούμ της μουσικής, της χορογραφίας, των κοστούμιών; Αν ο σκηνοθέτης της παράστασης Ευτύχιος Πουλλαϊδης και ο συνθέτης Ευαγόρας Καραγιώργης δεν εμπιστεύονται την κωμική δεινότητα του κειμένου του Ροδίνη και την αθώα γλύκα των τραγουδιών από τις μουσικές ηθογραφίες της παλιάς εποχής, τότε γιατί η «Τταλλού»;